

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0233/2010

16.7.2010

BETÄNKANDE

om vikten av ett system med minimiinkomst för att bekämpa fattigdom och främja ett samhälle som är öppet för alla i Europa
(2010/2039(INI))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Ilda Figueiredo

SAMMANFATTNING

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	18
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	24

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om vikten av ett system med minimiinkomst för att bekämpa fattigdom och främja ett samhälle som är öppet för alla i Europa (2010/2039(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 4, 9, 14, 19, 151 och 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, som antogs 1979,
- med beaktande av den allmänna deklARATIONEN om mänskliga rättigheter från 1948, ratificerad vid världskonferensen om mänskliga rättigheter 1993, i synnerhet dess artiklar 3, 16, 18, 23, 25, 26, 27 och 29,
- med beaktande av Förenta nationernas internationella konvention från 1966 om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
- med beaktande av millennieutvecklingsmålen som Förenta nationerna fastställde 2000, bland annat att minska extrem fattigdom och svält (första målet), garantera grundskoleutbildning för alla (andra målet), och jämställdhet mellan könen (tredje målet),
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner nummer 26 och 131 om fastställande av minimilöner samt nummer 29 och 105 om avskaffande av tvångsarbete,
- med beaktande av ILO:s internationella konvention om sysselsättning,
- med beaktande av Förenta nationernas och ILO:s agendor för anständigt arbete,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, bland annat bestämmelserna om sociala rättigheter¹,
- med beaktande av artiklarna 34, 35 och 36 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilka särskilt reglerar rätten till socialbidrag och bostadsbidrag, en hög hälsoskyddsnivå för människor och tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse²,
- med beaktande av ILO:s rapport om en global allians mot tvångsarbete ("A Global Alliance Against Forced Labour"), inom ramen för uppföljningen av ILO:s deklARATION om fundamentala principer och rättigheter i arbetslivet, rapport från generalsekreteraren, 2005,

---

¹ EGT C 364, 18.12.2000.

² EUT C 303, 14.12.2007, s. 1.

- med beaktande av rådets rekommendation 92/441/EEG av den 24 juni 1992, om gemensamma kriterier för tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner i de sociala trygghetssystemen (rekommendation om minimiinkomst)¹,
- med beaktande av rådets rekommendation 92/442/EEG av den 27 juli 1992, om samstämmighet mellan mål och politik på det sociala skyddets område²,
- med beaktande av slutsatserna från det 2916:e mötet i rådet (sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 16 och 17 december 2008³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1098/2008/EG av den 22 oktober 2008 om Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning (2010)⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 6 september 2006 om en europeisk social modell för framtiden⁵,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 9 oktober 2008 om främjande av social integration och bekämpning av fattigdom, inbegripet barnfattigdom, inom EU⁶ och betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor samt yttrandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A6-0364/2008)⁷,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 6 maj 2009 om en förnyad social agenda⁸,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 oktober 2008 om en rekommendation från kommissionen om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden och Europaparlamentets resolution av den 6 maj 2009 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden⁹,
- med beaktande av sin skriftliga förklaring nr 0111/2007 av den 22 april 2008 om avskaffande av hemlöshet¹⁰,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 ”Europa 2020. En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.”¹¹,

¹ EGT L 245, 26.8.1992, s. 46–48.

² EGT L 245, 26.8.1992, s. 49–52.

³ Europeiska unionens råd, pressmeddelande, 16825/08 (Presse 358) s. 18.

⁴ EUT L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁵ EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 141.

⁶ EUT C 9 E, 15.1.2010, s. 11.

⁷ Antagna texter, P6_TA(2008)0467.

⁸ Antagna texter av detta datum, P6_TA(2009)0370.

⁹ Antagna texter av detta datum, P6_TA(2009)0371.

¹⁰ Antagna texter av detta datum, P6_TA(2008)0163.

¹¹ KOM(2010)2020, 3.3.2010.

- med beaktande av kommissionens förslag av den 27 april 2010 om rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik¹ ,
  - med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A7-0230/2010), och av följande skäl:
- A. I Europeiska kommissionens socialpolitiska agenda för 2005–2010 utnämndes 2010 till ”europeiskt år för bekämpning av fattigdom och social utestängning” med den uttryckliga målsättningen att bekräfta och understryka EU:s politiska åtagande, såsom det uttrycktes vid inledningen av Lissabonstrategin, och vidta åtgärder för att ”på ett avgörande sätt utrota fattigdomen”.
- B. Fattigdom och social utestängning är kränkningar av människovärdet och de grundläggande mänskliga rättigheterna, och det centrala målet med systemen för inkomststöd måste vara att rädda människor undan fattigdom och göra det möjligt för dem att leva ett värdigt liv.
- C. Trots ekonomiskt välstånd och trots alla uttalanden om att minska fattigdomen har de sociala klyftorna ökat och 17 procent av befolkningen (dvs. nästan 85 miljoner människor) levde i slutet av 2008 under fattigdomsgränsen med sociala bidrag². År 2005 var motsvarande siffra 16 procent och 2000 var den 15 procent i EU-15.
- D. Barn och ungdomar under 17 år löper större risk än befolkningen som helhet att drabbas av fattigdom. År 2008 uppgick denna grupp till 20 procent i EU-27, och den högsta siffran låg på 33 procent.
- E. Äldre personer löper också större risk att drabbas av fattigdom än befolkningen som helhet. År 2008 uppgick denna grupp till nästan 19 procent av befolkningen över 65 år i EU-27, att jämföra med 19 % år 2005 och 17 % år 2000.
- F. Den konstant höga andelen otrygga och lågavlönade arbeten i vissa sektorer gör att andelen arbetstagare som riskerar att drabbas av fattigdom ligger kvar på en hög nivå. I medeltal hotades åtta procent av den befolkning som hade arbete av fattigdom i EU-27 under 2008, att jämföra med 8 % år 2005 och 7 % år 2000 i EU-15.
- G. I rekommendation 92/441/EEG av den 24 juni 1992 rekommenderar rådet att medlemsstaterna ska erkänna varje persons grundläggande rättighet till tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner för att kunna leva ett människovärdigt liv. I rekommendation 92/442/EEG av den 27 juli 1992 rekommenderar rådet att medlemsstaterna ska se till att resurserna är förenliga med den mänskliga värdigheten. I slutsatserna av den 17 december 1999 bekräftar rådet att ett av målen för moderniseringen och förbättringen av den sociala tryggheten ska vara att främja social integration.

---

¹ KOM(2010)0193.

² I varje land beräknas fattigdomsgränsen vara 60 procent av medianinkomsten i det landet, vilket är lägre än medelinkomsten.

- H. En betydande del av dem som riskerar att drabbas av fattigdom är kvinnor. De är värre drabbade på grund av arbetslöshet, ensamt vårdnadsansvar, otrygga och lågavlönade arbeten, lönediskriminering och sämre pensioner.
- I. Risken att hamna i extrem fattigdom är större för kvinnor än för män. Den ihållande trenden mot en feminisering av fattigdomen i dagens europeiska samhällen visar att de nuvarande socialförsäkringssystemen och de många olika sociala, ekonomiska och sysselsättningsmässiga strategierna inte är anpassade till kvinnors behov och till skillnaderna i kvinnors arbete. Fattigdomen bland kvinnor och deras sociala utestängning i Europa kräver specifika, multipla och könsanpassade politiska åtgärder.
- J. Risken att hamna i extrem fattigdom är större för kvinnor än för män, särskilt bland äldre, eftersom socialförsäkringssystemen ofta grundas på principen om kontinuerligt avlönat arbete. En individuell rätt till en fattigdomsförebyggande minimiinkomst bör inte villkoras av anställningsrelaterade betalningar.
- K. Ungdomsarbetslösheten är högre än någonsin tidigare och uppgår nu till 21,4 % i EU, med allt från 7,6 % i Nederländerna till 44,5 % i Spanien och 43,8 % i Lettland. Lärlingsutbildningar och praktiktjänstgöringar för ungdomar är ofta oavlönade eller dåligt avlönade.
- L. En av fem personer under 25 år i EU saknar arbete. Samtidigt är arbetstagare över 55 år de europeer som är mest drabbade av arbetslöshet och har dessutom det specifika och allvarliga problemet att sannolikheten att få ett arbete minskar med stigande ålder.
- M. Den finansiella och ekonomiska krisen har lett till ett minskande utbud av arbetstillfällen. Enligt beräkningar har mer än fem miljoner arbetstillfällen gått förlorade sedan 2008, och otryggheten ökar.
- N. Det finns inga officiella europeiska uppgifter om fall av extrem fattigdom, exempelvis hemlöshet, och det är därför svårt att följa de aktuella tendenserna.
- O. Europeiska året för fattigdomsbekämpning måste på ett avgörande sätt öka medvetandet om fattigdomsproblemet och därmed sammanhängande social utestängning och förbättra de politiska åtgärderna i fråga om social utestängning och främja en aktiv inkludering, en adekvat inkomst, tillgång till kvalitetstjänster och stödinsatser för anständigt arbete, vilket kräver en rättvisare omfördelning av tillgångar och åtgärder för en faktisk ekonomisk och social sammanhållning i EU och mellan europeiska regioner. En minimiinkomst kan erbjuda ett ordentligt säkerhetsnät för marginaliserade och utsatta människor som riskerar fattigdom och social utestängning.
- P. Målen och principerna för Europeiska året för bekämpning av fattigdom är följande: erkännande av rättigheter, gemensamt ansvar och deltagande, sammanhållning, engagemang och konkreta insatser.
- Q. Det är nödvändigt att göra en korrekt bedömning av det ekonomiska och finansiella klimatet i EU-27 för att uppmuntra medlemsstaterna att fastställa en minimiinkomstströskel som kan bidra till att höja levnadsstandarden och samtidigt främja ett konkurrensbeteende.

- R. Europeiska unionen har förbundit sig att uppfylla Förenta nationernas millennieutvecklingsmål och resolutionen om Förenta nationernas andra årtionde för att utrota fattigdomen (2008–2017).
- S. Fattigdom och social utestängning har många aspekter och det finns befolkningsgrupper som är särskilt sårbara och behövande (barn, kvinnor, äldre, funktionshindrade m.fl.), till vilka också kan räknas invandrare, etniska minoriteter, flerbarnsfamiljer och enföräldershushåll, kroniskt sjuka och bostadslösa. Det är nödvändigt att i andra europeiska politikområden integrera åtgärder och instrument för att förebygga och bekämpa fattigdom och social utestängning, ge medlemsstaterna riktlinjer som ska införlivas i nationell politik och garantera sociala trygghets- och skyddssystem av god kvalitet och att alla får tillgång till offentlig infrastruktur och offentliga tjänster av allmänt intresse och trygga och bra arbeten med tillhörande rättigheter och en fattigdomsförebyggande garanterad minimiinkomst som ger människor möjlighet till socialt, kulturellt och politiskt deltagande och till ett värdigt liv.
- T. Den väldiga fattigdomen påverkar inte bara den sociala sammanhållningen i Europa utan även vår ekonomi, eftersom dess konkurrenskraft försvagas och påfrestningarna på de offentliga budgetarna ökar när stora delar av samhället permanent stängs ute.
- U. Det bör, särskilt i EU 2020-strategin, fastställas ett övergripande mål som prioriterar ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och skyddet av de grundläggande mänskliga rättigheterna. Detta kräver en balans mellan den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken samt social-, regional- och miljöpolitiken, och en rättvis omfördelning av tillgångar och inkomster, med hänsyn till den dramatiskt ändrade försörjningsbördan, och därför måste studier av de sociala konsekvenserna göras för samtliga beslut, och den övergripande sociala klausulen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (artikel 9) måste tillämpas.
- V. Respekten för den mänskliga värdigheten är en grundläggande princip för Europeiska unionen, vars verksamhet inriktas på att främja full sysselsättning och sociala framsteg, bekämpa social utestängning och diskriminering samt verka för rättvisa och social trygghet.
- W. Strukturfonderna måste tas i anspråk, ökas och användas bättre i arbetet med att förebygga fattigdom, främja social integration och skapa arbetstillfällen som är fria från hinder och av hög kvalitet och med tillhörande rättigheter.
- X. De sociala skyddsnätens uppgift är att se till att den sociala sammanhållningen ligger på den nivå som krävs för utveckling i syfte att säkerställa social integration, samt att dämpa de sociala konsekvenserna av den ekonomiska krisen. Detta kräver att man inför en fattigdomsbekämpande och individuellt garanterad minimiinkomst, höjer kvalifikations- och utbildningsnivån hos dem som utestängts från arbetsmarknaden på grund av konkurrenstrycket på denna och att man garanterar likabehandling på arbetsmarknaden och vid utövande av de grundläggande rättigheterna.
- Y. Att införa och förstärka minimiinkomstsystem är ett viktigt och effektivt sätt att undanröja fattigdom, eftersom detta främjar social integration och tillgång till arbetsmarknaden och människor tillåts leva ett värdigt liv.

- Z. Minimiinkomstsystem är ett viktigt redskap som garanterar trygghet åt människor som måste ta itu med konsekvenserna av social utestängning och arbetslöshet, samt främjar tillgången till arbetsmarknaden. Sådana minimiinkomstsystem är även av betydelse när det gäller att omfördela välstånd och garantera solidaritet och social rättvisa. Särskilt i kristider fungerar de dessutom konjunkturutmätande genom att tillhandahålla ytterligare resurser som kan stärka efterfrågan och konsumtionen på den inre marknaden.
- AA. Enligt en nyligen genomförd Eurobarometerundersökning om EU-medborgarnas inställning till fattigdom, ansåg det stora flertalet (73 procent) att fattigdomen är ett problem i deras respektive land, 89 procent krävde akuta insatser från sina regeringars sida för att bekämpa fattigdomen och 74 procent förväntade sig att också EU skulle spela en viktig roll i detta sammanhang.
- AB. Den ekonomiska krisen har fått smärtsamma sociala följder, och under de senaste två åren har över sex miljoner européer blivit arbetslösa.
- AC. Den allvarliga ekonomiska och sociala krisen har negativa effekter när det gäller fattigdom och social utestängning. Arbetslösheten ökade från 6,7 % i början av 2008 till 9,5 % i slutet av 2009, och en av tre som står utan jobb är nu långtidsarbetslösa. Situationen är än värre i de länder som ur ekonomisk synvinkel är mest sårbara.
- AD. Vissa medlemsstater tvingas nu av rådet, kommissionen och internationella organisationer såsom Internationella valutafonden att på kort sikt minska de budgetunderskott som blivit allvarligare genom krisen, och att göra nedskärningar i utgifterna, även de sociala, vilket försvagar den sociala staten och förvärrar fattigdomen.
- AE. I vissa medlemsstater ökar de sociala orättvisorna, vilket framför allt beror på den ekonomiska ojämlikheten när det gäller fördelning av inkomster och rikedomar, ojämlikhet på arbetsmarknaden, med social otrygghet och ojämlikhet när det gäller tillgång till statens sociala förmåner såsom socialförsäkringar, hälsovård, utbildning, rättsväsen och annat.
- AF. Europeiska unionen tillämpar en politik för social integration, med mål och ett program för EU som antogs inom ramen för Lissabonstrategin i början av 2000-talet, med tillämpning av den öppna samordningsmetoden och gemensamma mål som ska uppnås inom de nationella handlingsplanerna.
- AG. I de flesta medlemsstater i Europeiska unionen finns många människor som av olika skäl är hemlösa, vilket kräver särskilda åtgärder för deras sociala integration.
1. Europaparlamentet understryker behovet av konkreta åtgärder som kan utrota fattigdomen och den sociala utestängningen, som skapar möjligheter till återinträde in på arbetsmarknaden, som gynnar en rättvis omfördelning av inkomster och tillgångar och säkrar en tillräcklig inkomst, samtidigt som de förser Europeiska året för bekämpning av fattigdom med betydelse och innehåll, ett starkt politiskt arv för genomförandet av millennieutvecklingsmålen, bland annat genom att garantera en adekvat minimiinkomst i hela Europeiska unionen för att förhindra fattigdom och främja social integration, i enlighet med olika praxis, kollektivavtal och nationell lagstiftning i medlemsstaterna och genom att aktivt främja adekvata inkomst- och socialskyddssystem. Parlamentet

uppmantar medlemsstaterna att se över den politik som syftar till att garantera en adekvat inkomst till ny behandling, med tanke på att bekämpning av fattigdom kräver skapande av anständiga och hållbara arbeten, speciellt för de grupper som är missgynnade på arbetsmarknaden. Man måste kunna försörja sig människovärdigt på heltidsarbete. Välfärdspolitik innebär alltså också aktiv arbetsmarknadspolitik.

2. Europaparlamentet poängterar att den senaste ekonomiska nedgången, den ökande arbetslösheten och det minskade antalet sysselsättningstillfällen gör att många människor riskerar fattigdom och social utestängning. Detta är särskilt fallet i några av medlemsstaterna som är drabbade av långtidsarbetslöshet eller långvarig inaktivitet.
3. Europaparlamentet efterlyser verkliga framsteg i fråga om adekvata minimiinkomstsystem som kan rädda alla barn, vuxna och äldre undan fattigdom och garantera dem rätten till ett värdigt liv.
4. Europaparlamentet framhåller att det förekommer skillnader på olika områden (hälsa, bostäder, utbildning, inkomst och sysselsättning) bland fattiga socialgrupper och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till dessa skillnader i sina riktade åtgärder. Det effektivaste sättet att minska fattigdom är att göra arbetsmarknaden tillgänglig för alla.
5. Europaparlamentet framhåller att särskilt fokus måste läggas på program för livslångt lärande, som är ett viktigt verktyg i kampen mot fattigdom och social utestängning genom att främja anställbarhet, kunskapsstillgång och tillträde till arbetsmarknaden. Arbetstagare, arbetslösa och alla sårbara samhällsgrupper måste stimuleras att delta mer i det livslånga lärandet, och orsakerna till att de lämnar det måste bekämpas, eftersom förbättrad och ny yrkeskompetens kan fungera som ett sätt dels att påskynda ett återinträde på arbetsmarknaden, dels att höja produktiviteten och hitta ett mer kvalificerat arbete.
6. Europaparlamentet framhåller behovet av åtgärder på medlemsstatsnivå för att fastställa en tröskel för minimiinkomster baserad på relevanta indikatorer, detta för att garantera socioekonomisk sammanhållning och minska risken för olika lönenivåer för lika arbete samt risken att få fattiga befolkningsgrupper över hela EU. Dessa typer av åtgärder bör även bli föremål för en starkare rekommendation från EU:s sida.
7. Europaparlamentet understryker att sysselsättning måste betraktas som ett av de effektivaste skyddet mot fattigdom och att man därför måste vidta åtgärder för att få in fler kvinnor på arbetsmarknaden och ställa upp kvalitetsmål för de arbetstillfällen som erbjuds.
8. Europaparlamentet framhåller behovet av åtgärder på både europeisk och nationell nivå för att skydda konsumenter mot orimliga återbetalningsvillkor vid lån och kreditkortsköp och fastställa villkor för långivning för att undvika att hushållen blir överskuldsatta och därigenom drabbas av fattigdom och social utestängning.
9. Europaparlamentet understryker fattigdomens och den sociala utestängningens många dimensioner och anser det nödvändigt att integrera sociala mål och social hållbarhet i den makroekonomiska politiken, som ett led i strategin för att komma ur krisen, i EU 2020-strategin och den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Detta

kräver övergripande sociala riktlinjer och en effektiv bedömning av de sociala konsekvenserna, med en omdefiniering av prioriteringar och politiska inriktningar, bland annat av penningpolitiken, arbetsmarknadspolitiken, den makroekonomiska politiken, däribland stabilitets- och tillväxtpakten, konkurrenspolitiken, politiken för den inre marknaden och budget- och skattepolitiken. Politiken får inte hindra den sociala sammanhållningen och ska garantera att åtgärderna genomförs och främja lika möjligheter för att säkra en hållbar väg ut ur krisen, återfå en konsoliderad statskassa och genomföra de reformer som ekonomin kräver för att på nytt kunna följa den väg som leder mot tillväxt och skapande av arbetstillfällen. Parlamentet uppmanar till konkreta stödåtgärder för de mest behövande länderna med hjälp av lämpliga mekanismer.

10. Europaparlamentet anser att nya arbetstillfällen måste vara en prioritering för kommissionen och medlemsstaternas regeringar som ett första steg mot att minska fattigdomen.
11. Europaparlamentet anser att minimiinkomstsystem bör ingå i en strategi för social integration med både allmänna insatser och riktade åtgärder – i fråga om bostäder, hälsovård, utbildning och sociala tjänster – och därigenom hjälpa människor att ta sig ur fattigdom och aktivera sig för att bli socialt integrerade och få tillträde till arbetsmarknaden. Det verkliga målet med minimiinkomstsystemen är inte bara att bistå utan framför allt att ledsaga stödmottagarna på vägen från social utestängning till ett aktivt liv.
12. Europaparlamentet framhåller behovet av att beakta antalet personer att försörja, särskilt barn, när man fastställer minimiinkomstens belopp, för att bryta den onda cirkeln med barnfattigdom. Vidare anser parlamentet att kommissionen bör utarbeta en årlig rapport om framstegen i kampen mot barnfattigdom.
13. Europaparlamentet poängterar att den åtstramningspolitik som nu tvingas igenom i vissa länder för att motverka krisen måste förändras, och betonar vikten av effektiva solidaritetsåtgärder såsom förstärkningar, rörlighet, tidigarelagda överföringar och minskad samfinansiering av budgetmedel för att skapa värdiga arbetstillfällen, stöd till produktiva branscher och bekämpning av fattigdom och social utestängning, i stället för nya beroendeställningar eller ökade skulder.
14. Europaparlamentet anser att minimiinkomstsystem i alla EU:s medlemsstater – med specifika åtgärder som förser människor vars inkomst är otillräcklig med ekonomiskt stöd och enklare tillgång till tjänster – är ett av de effektivaste sätten att bekämpa fattigdom, garantera en adekvat levnadsstandard och främja social integration.
15. Europaparlamentet anser att adekvat minimiinkomst bör innebära minst 60 procent av medianlönen i respektive medlemsstat.
16. Europaparlamentet betonar att man måste utvärdera politiken för social integration, den öppna samordningsmetoden, uppfyllandet av de gemensamma målen och de nationella handlingsplanerna, med tanke på fattigdomens utveckling, och i stället vidta mer kraftfulla åtgärder både på EU-nivå och på nationell nivå, för att bekämpa fattigdomen genom en politik som är mer övergripande, konsekvent och inriktad på att den absoluta fattigdomen

och fattigdomen bland barn ska ha försvunnit, och den relativa fattigdomen ha minskat kraftigt, senast 2015.

17. Europaparlamentet upprepar att minimiinkomstsystem, hur viktiga de än är, måste kompletteras med en samordnad strategi nationellt och på EU-nivå, med fokus på breda insatser och specifika åtgärder, såsom en aktiv arbetsmarknadspolitik för de grupper som befinner sig längst från arbetsmarknaden, utbildning för dem med minst kvalifikationer, minimilöner, subventionerat boende samt lättillgängliga offentliga tjänster av hög kvalitet och till ett rimligt pris.
18. Europaparlamentet trycker på att den sociala integrationen måste främjas, med verklig respekt för de grundläggande mänskliga rättigheterna, och på att det krävs tydliga åtaganden vid utformningen av Europeiska unionens och medlemsstaternas politik för att bekämpa fattigdom och social utestängning, så att alla får bättre tillgång, utan fysiska eller kommunikationsmässiga hinder, till arbetsmarknaden, offentlig sjukvård, utbildning (från undervisning i förskolan till lägre högskoleexamen) och yrkesutbildning, bostad, energileveranser och social trygghet. Arbetstillfällena bör vara tillgängliga, av bra kvalitet och med tillhörande rättigheter. Lönerna bör vara anständiga och pensionerna bör ge en minimiinkomst för att pensionärer som arbetat hela livet ska kunna få anständiga pensioner. Ett system med minimiinkomster åt alla bör skydda mot fattigdomsriskerna och garantera social, kulturell och politisk integration, i enlighet med olika praxis, kollektivavtal och nationell lagstiftning i medlemsstaterna. Parlamentet konstaterar i övrigt att ju mer medlemsstaterna på lång sikt investerar i dessa olika politikområden, desto mindre kommer systemet med tillräcklig inkomst per hushåll att behövas i längden. Dessa åtgärder bör vidtas under full respekt för principen om medlemsstaternas subsidiaritet och i enlighet med olika praxis, kollektivavtal och nationell lagstiftning i medlemsstaterna. Endast på detta sätt kan alla människors rätt att få delta i samhälle, politik och kultur förverkligas.
19. Europaparlamentet framhäver särskilt behoven hos unga människor som möter särskilda svårigheter i fråga om ekonomisk och social integrering och riskerar att ge upp sin utbildning i unga år. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera att kampen mot ungdomsarbetslösheten blir ett specifikt mål, med egna prioriteringar, genom bestämmelser om särskilda åtgärder och yrkesutbildning, stöd till de gemensamma programmen (livslångt lärande, Erasmus och Mundus) och uppmuntran av entreprenörsinitiativ.
20. Europaparlamentet framhåller att skolavhopp och begränsad tillgång till högre utbildning är faktorer som bidrar till hög långtidsarbetslöshet och allvarligt hotar den sociala sammanhållningen. Enligt texten om strategin för 2020 ingår bekämpandet av dessa båda företeelser bland EU:s prioriterade mål, och därför måste särskild vikt läggas vid att ta fram konkreta åtgärder och strategier för att unga ska få tillgång till utbildning genom stipendier, studiebidrag, studielån och initiativ till stöd för hela skolgången.
21. Europaparlamentet anser att kommissionen bör studera följderna i varje medlemsstat av ett lagstiftningsförslag från kommissionens sida om en minimilön på EU-nivå. En sådan studie bör bland annat ta upp skillnaden mellan den adekvata minimiinkomsten och minimilönen i respektive medlemsstat och vilka konsekvenser denna skillnad får för inträdet på arbetsmarknaden.

22. Europaparlamentet framhåller vikten av att införa bestämmelser för arbetslöshetsersättning som förebygger risken för fattigdom hos de drabbade och att uppmuntra medlemsstaterna att vidta åtgärder för att underlätta återinträde på arbetsmarknaden inom yrken med stor efterfrågan, bland annat genom att underlätta rörligheten inom EU.
23. Europaparlamentet framhåller att investeringar i minimiinkomstsystem är en nyckelfaktor i arbetet med att förebygga och minska fattigdom. Minimiinkomstsystem bör inte heller i kristider betraktas som en kostnadsfaktor utan som en grundbult i krisbekämpningen. Tidiga investeringar i krisbekämpning ger mångfald tillbaka genom att minska de långsiktiga samhällskostnaderna.
24. Europaparlamentet framhåller vikten av social trygghet, inte minst genom sjukdoms-, familje-, pensions- och handikappförmåner, och uppmanar medlemsstaterna att lägga särskilt fokus på de mest utsatta genom att tillförsäkra dem minimirättigheter även när de saknar arbete.
25. När det gäller ett övergripande och sammanhängande system för att bekämpa social utestängning, betonar Europaparlamentet människans grundläggande rätt att ha tillräckliga resurser och tillgångar för att kunna leva ett människovärdigt liv. När det gäller en aktiv strategi för social delaktighet uppmanar parlamentet medlemsstaterna att anta nationell politik som är till gagn för de berörda personernas ekonomiska och sociala integration.
26. Europaparlamentet pekar på det ökande antalet fattiga arbetstagare och på behovet av att gripa sig an denna nya utmaning genom att kombinera olika instrument. En lön som går att leva på måste alltid ligga över fattigdomsgränsen. Arbetstagare som av olika anledningar ligger kvar under fattigdomsgränsen måste få tillägg som inte är villkorade och som är lätta att ta del av. Parlamentet pekar på Förenade staternas goda erfarenheter av negativ inkomstskatt som ett sätt att få upp lågavlönade arbetstagare över fattigdomsgränsen.
27. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen i sitt meddelande ”Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla”, föreslår fem stora mål för EU varav ett är att undanröja hoten om fattigdom för 20 miljoner människor. Europaparlamentet erinrar om att detta mål innebär ett tillbakasteg jämfört med de ursprungliga ambitionerna i Lissabonstrategin som dessvärre inte kunnat nås (undanröja fattigdom). Parlamentet anser att fattigdom och social utestängning måste utrotas genom trovärdiga, konkreta och bindande åtgärder. Parlamentet anser att detta tal är för lågt och att målet med ett Europa utan fattigdom inte får överges och att lämpliga åtgärder för detta bör vidtas. Parlamentet anser att detta mål uttryckt i absoluta tal måste kompletteras med ett mål för fattigdomsminskning per medlemsstat, så att varje land uppmuntras att förverkliga det, och att målet måste göras trovärdigt med lämpliga medel, framför allt genom en effektiv stödpolitik för behövande. Europaparlamentet anser att detta mål bör uppnås genom konkreta och lämpliga åtgärder, särskilt genom införande av minimiinkomstsystem i alla EU:s medlemsstater.
28. Europaparlamentet ser det som mycket viktigt att bekämpa de sociala orättvisorna, framför allt den ekonomiska ojämlikheten när det gäller fördelning av inkomster och rikedomar, ojämlikhet på arbetsmarknaden, med social otrygghet och ojämlikhet när det

gäller tillgång till statens sociala förmåner såsom socialförsäkringar, hälsovård, utbildning, rättsväsen och annat.

29. Europaparlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att basera Europa 2020-strategins huvudmål om fattigdomsbekämpning på den relativa fattigdomsindikatorn (60 % av medianinkomsten), i enlighet med beslutet från Europeiska rådets möte i Laeken i december 2001, eftersom denna indikator placerar fattigdomen i den kontext som råder i varje medlemsstat och utgår från uppfattningen att fattigdom är ett relativt tillstånd.
30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att omsätta EU:s huvudmål för fattigdom i konkreta och nåbara nationella mål i prioriterade frågor som rör EU:s politik för social integration, exempelvis att avskaffa hemlöshet till 2015 i enlighet med den skriftliga förklaringen nr 0111/2007.
31. Situationen för de hemlösa förtjänar särskild uppmärksamhet och kräver extra åtgärder såväl av medlemsstaterna som av kommissionen för att dessa människor ska vara helt socialt integrerade senast 2015, vilket betyder att man måste samla in jämförbara uppgifter och pålitlig statistik på EU-nivå och publicera uppgifterna varje år tillsammans med information om vilka framsteg som gjorts och vilka mål som ställts upp i de nationella strategierna och i EU:s strategi för bekämpning av fattigdom och social utestängning.
32. Europaparlamentet anser att varje medlemsstat är skyldig att vidta alla åtgärder för att förebygga ekonomisk otrygghet hos sina medborgare och se till att de inte överskuldssätter sig exempelvis via banklån, genom att överväga att beskatta banker och finansiella företag som beviljar lån till insolventa personer.
33. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna måste göra ett uttryckligt åtagande om att förverkliga aktiv integration genom att minska villkorligheten, investera i aktivitetsstöd, värna en adekvat minimiinkomst och upprätthålla de sociala standarderna genom att förklara nedskärningar i viktiga offentliga tjänster olagliga, så att de fattiga inte behöver betala för krisen.
34. Europaparlamentet anser att de olika erfarenheterna av minimiinkomster och av villkorlös grundinkomst för alla, tillsammans med ytterligare åtgärder för social integration, visar att detta är effektiva sätt att bekämpa fattigdom och social utestängning i syfte att möjliggöra ett värdigt liv för alla. Därför uppmanar parlamentet kommissionen att ta ett initiativ för att stödja andra erfarenheter i medlemsstaterna som tar hänsyn till bästa praxis och uppmuntrar dem och som gör det möjligt att garantera olika individuellt garanterade fattigdomsbekämpande minimi- respektive grundinkomstsystem i syfte att utrota fattigdom och garantera social rättvisa och lika möjligheter för alla medborgare, vilkas behov ska styrkas på respektive regional nivå, med beaktande av subsidiaritetsprincipen och utan att medlemsstaternas särart äventyras. Kommissionens initiativ bör utmynna i en handlingsplan som ska åtfölja genomförandet av ramdirektivet om minimiinkomster i EU:s medlemsstater, i enlighet med olika praxis, kollektivavtal och nationell lagstiftning i medlemsstaterna för att följande mål ska nås:
  - Gemensamma standarder och indikatorer för att avgöra vem som har rätt till minimiinkomstsystemen och hur man får tillgång till dem.

- Kriterier för att avgöra vilka institutionella och territoriella nivåer – under medverkan av arbetsmarknadens parter och andra berörda parter – som är bäst lämpade att genomföra åtgärderna inom ramen för minimiinkomstsystemen.
  - Gemensamma indikatorer och riktmärken för att bedöma fattigdomsbekämpningens resultat och effektivitet.
  - Åtgärder för uppföljning och effektivt utbyte av bästa praxis.
35. Europaparlamentet betonar att en rimlig minimiinkomst är en absolut nödvändig faktor för att människor ska kunna leva värdigt och att en rimlig minimiinkomst och delaktighet i samhällslivet är förutsättningar för att människor ska kunna utveckla sin potential till fullo och kunna delta i den demokratiska utformningen av samhället. Parlamentet betonar att inkomster som säkrar uppehållet dessutom bidrar nationalekonomiskt till en positiv dynamik och därmed till att säkra välståndet.
36. I kommissionens initiativ om en garanterad minimiinkomst måste rekommendation 92/441/EEG beaktas där det sägs att varje person har en ”grundläggande rättighet till tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner för att kunna leva ett människovärdigt liv”. Europaparlamentet menar att det främsta målet i systemen för inkomststöd bör vara att ta människor ur fattigdomen och ge dem möjlighet att leva värdigt, med värdiga invaliditets- och ålderspensioner. Med detta som mål rekommenderar parlamentet kommissionen att överväga att inrätta en gemensam metod för beräkning av minimiinkomst och existensminimum (en korg med varor och tjänster) för att kunna göra jämförbara mätningar av fattigdomsgränsen och fastställa kriterier för när sociala åtgärder blir nödvändiga.
37. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta omedelbara åtgärder för att förbättra utnyttjandet av förmåner och övervaka nivån på outnyttjade förmåner och dess orsaker – med tanke på att 20–40 % av förmånerna inte utnyttjas enligt OECD – med hjälp av ökad insyn, genom att erbjuda effektivare informations- och rådgivningsmöjligheter och enklare förfaranden och genom att fastställa effektiva åtgärder och strategier för att bekämpa stigmatisering och diskriminering av mottagare av minimiinkomst.
38. Europaparlamentet framhåller vikten av en arbetslöshetsersättning som kan garantera en anständig levnadsnivå för de berörda, samtidigt som det är nödvändigt att minska tiden utan arbete, bland annat genom att effektivisera de statliga arbetsförmedlingarna.
39. Europaparlamentet framhåller behovet av att införa försäkringsbestämmelser som innebär att minimipensionen i varje medlemsstat kopplas till fattigdomsgränsen.
40. Europaparlamentet kritiserar medlemsstater med minimiinkomstsystem som inte når upp till den relativa fattigdomsgränsen, och uppmanar på nytt medlemsstaterna att avhjälpa denna situation snarast möjligt. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta upp bra och dålig praxis i utvärderingen av de nationella handlingsplanerna.
41. Europaparlamentet pekar på den betydande åldersdiskrimineringen i minimiinkomstsystem, exempelvis genom att minimiinkomsten för barn sätts under

fattigdomsgränsen eller genom att ungdomar stängs ute från minimiinkomstsystem eftersom de inte har betalat in tillräckligt mycket till socialförsäkringssystemen. Detta undergräver ovillkorligheten och anständigheten i minimiinkomstsystemen.

42. Europaparlamentet understryker vikten av att snarast utforma och använda lämpliga socioekonomiska indikatorer på olika områden – som sjukvård, bostad, energiförsörjning, social och kulturell integrering, rörlighet utbildning, inkomst (exempelvis Gini-koefficienten, med vilken man kan mäta inkomstklyftornas utveckling), materiell fattigdom, sysselsättning och socialhjälp, för att kunna följa upp och mäta framgångarna med kampen mot fattigdom och för social integrering. Dessa bör läggas fram varje år i samband med internationella dagen för utrotning av fattigdom (17 oktober), med uppgifter om resultat med hänsyn till kön, åldersgrupp, hushållstyp, eventuella funktionshinder, invandring, kronisk sjukdom och olika inkomstnivåer (60 procent av medianinkomsten; 50 procent av medianinkomsten; 40 procent av medianinkomsten), så att hänsyn tas till relativ fattigdom, extrem fattigdom och de mest sårbara grupperna. Parlamentet framhåller det brådskande behovet av EU-statistik, utöver monetära indikatorer, om fall av extrem fattigdom, exempelvis hemlöshet, som för närvarande inte omfattas av EU-SIL. Dessa socioekonomiska indikatorer ska årligen vidarebefordras i en rapport för diskussion till medlemsstaterna och Europaparlamentet för att fastställa fortsatta konkreta handlingsalternativ.
43. Europaparlamentet betonar behovet av särskilda extrainsatser för de minst gynnade grupperna (personer med kroniska sjukdomar eller funktionshinder, ensamstående föräldrar eller familjer med många barn) för att täcka de extrakostnader som dessa grupper har, bland annat genom personligt stöd, användning av särskilda hjälpmedel, läkarvård och socialt stöd.
44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka hur olika modeller av ovillkorade och fattigdomsförebyggande grundinkomster för alla skulle kunna bidra till social, kulturell och politisk integration, med särskild hänsyn till deras icke-stigmatiserande karaktär och deras möjlighet att förhindra fall av dold fattigdom.
45. Europaparlamentet anser att den politik för fattigdomsminskning som går hand i hand med införandet av en adekvat minimiinkomst i medlemsstaterna bör innebära en omläggning av den öppna samordningsmetoden för att möjliggöra ett verkligt utbyte av god praxis länderna emellan.
46. Europaparlamentet konstaterar att målet med minimiinkomsten, att bekämpa fattigdom, kommer att uppnås endast om inkomsten är skattefri, och anser att man bör överväga att koppla minimiinkomstens nivå till prisfluktuationerna på offentliga tjänster.
47. Europaparlamentet påminner om att risken att hamna i svår fattigdom är större för kvinnor än för män, vilket beror på att de sociala skyddssystemen inte räcker till och på att viss diskriminering fortfarande råder, inte minst på arbetsmarknaden, vilket kräver särskilda och olika politiska svar beroende på problemens karaktär och den konkreta situationen.
48. Europaparlamentet anser att den fattigdom som drabbar personer med arbete visar att arbetsvillkoren inte är rättvisa. Parlamentet önskar att insatser ska inriktas på att förändra

denna situation, så att lönerna i allmänhet och minimilönerna i synnerhet, oavsett om de är lagstadgade eller kollektivavtalade, kan trygga en värdig levnadsstandard.

49. Europaparlamentet vill att de personer som lever i fattigdom ska integreras (och att man särskilt måste främja initiativ för en integrering på arbetsmarknaden) och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inleda en dialog med de personer som är utsatta för fattigdom och deras respektive organisationer och nätverk samt arbetsmarknadens parter. Personer som lever i fattigdom och de organisationer som företräder dem ska få stöd och finansiella resurser för att kunna delta i utformningen, genomförandet och övervakningen av politik, åtgärder och indikatorer på EU-nivå, samt på nationell, regional och lokal nivå, särskilt med hänsyn till de nationella reformprogrammen i Europa 2020 och i den öppna samordningsmetoden för socialt skydd och social integration. Vidare framhåller parlamentet behovet av åtgärder mot arbetsgivare som olagligen anställer marginaliserade grupper för en lön som ligger under minimiinkomsten.
50. Europaparlamentet anser att insatserna mot fattigdom och social utestängning bör bibehållas och utökas i syfte att förbättra situationen för människor som löper störst risk att bli fattiga och socialt utestängda, såsom personer med otrygga arbetsförhållanden, arbetslösa, familjer där föräldern är ensamstående, gamla människor som lever ensamma, kvinnor, barn som lever under ogynnsamma förhållanden, etniska minoriteter och personer som är sjuka eller funktionshindrade.
51. Europaparlamentet beklagar djupt att vissa medlemsstater inte verkar beakta rådets rekommendation 92/441/EEG, enligt vilken det är en grundläggande rättighet att erhålla inkomster och socialt stöd som är tillräckliga för en människovärdig tillvaro.
52. Europaparlamentet anser att arbetsmarknadens parter måste medverka fullt ut i utarbetandet av de nationella handlingsplanerna för fattigdomsbekämpning och de vägledande indikatorerna på varje förvaltningsnivå.
53. Europaparlamentet framhåller behovet av att utforma och genomföra riktade åtgärder genom en aktiv sysselsättningspolitik på geografisk nivå samt på bransch- eller företagsnivå, under aktiv medverkan av arbetsmarknadens parter, för att öka tillträdet till arbetsmarknaden för personer som kommer från branscher eller geografiska områden med särskilt hög arbetslöshet.
54. Europaparlamentet framhåller behovet av att fokusera på vissa utvalda befolkningsgrupper (invandrare, kvinnor, arbetslösa nära pensionsåldern osv.) för att höja deras kvalifikationer, förebygga arbetslöshet och stärka den sociala integrationen.
55. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att vidta åtgärder för att integrera ungdomar och äldre på arbetsmarknaden, eftersom dessa grupper är utsatta och har drabbats hårt av arbetslösheten under den nuvarande lågkonjunkturen.
56. Europaparlamentet framhåller att minimiinkomstsystem måste täcka bränslekostnader för att fattiga hushåll som är drabbade av energifattigdom ska kunna betala sina energiräkningar. Miniminkomstsystem måste beräknas utifrån realistiska uppskattningar av hur mycket det kostar att värma en bostad enligt hushållets specifika behov – exempelvis hos en barnfamilj, hos äldre eller hos funktionshindrade.

57. Europaparlamentet påpekar att de flesta medlemsstater inom EU-27 visserligen har nationella minimiinkomstsystem, men att det finns ett antal som inte har infört sådana system. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa fattigdomsförebyggande minimiinkomstsystem för att åstadkomma social integration, och uppmanar dem med kraft att utbyta bästa praxis. Parlamentet konstaterar att medlemsstater som tillhandahåller socialbidrag är skyldiga att se till att medborgarna förstår vilka bidrag de har rätt till och att de har tillgång till dessa.
58. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas och kandidatländernas parlament och regeringar.

MOTIVERING

1. Fattigdom och social utestängning

Det senast publicerade uppgifterna om fattigdom och social utestängning kommer från Eurostat,¹ (januari 2010) och rör levnadsförhållanden 2008 (se **tabell I**).

Där framgår det att de sociala klyftorna har ökat, trots alla uttalanden om att minska fattigdomen. Nästan 85 miljoner människor lever i fattigdom i Europeiska unionen (17 procent av cirka 500 miljoner invånare i Europeiska unionen levde under fattigdomsgränsen i slutet av 2008, även om de fick sociala bidrag²). År 2005 var denna siffra 16 procent och 2000 låg den på 15 procent i EU-15.

Barn och ungdomar under 17 år löper större risk än befolkningen som helhet att drabbas av fattigdom. År 2008 uppgick den gruppen till 20 procent i EU-27, dvs. en femtedel av alla barn och ungdomar lever i fattigdom. De högsta siffrorna fanns i Rumänien (33 procent), Bulgarien (26 procent), Italien och Lettland (25 procent), Spanien (24 procent), Grekland, Portugal, Litauen och Storbritannien (23 procent vardera) och Polen (22 procent). De lägsta siffrorna återfanns i Danmark (9 procent), Slovenien och Finland (12 procent vardera).

Äldre personer löper också större risk att drabbas av fattigdom än befolkningen som helhet. År 2008 uppgick denna grupp till nästan 19 procent av befolkningen över 65 år i EU-27.

Samtidigt ökar antalet fattiga arbetstagare. Mer än 19 miljoner arbetstagare lever i fattigdom. Även om risken för fattigdom minskar väsentligt om man har ett arbete gör förekomsten av otrygga och lågavlönade arbeten att andelen arbetstagare som riskerar att drabbas av fattigdom ökar. Under 2008 hotades i genomsnitt åtta procent av den befolkning som hade arbete i EU-27 av fattigdom. De högsta talen fanns i Rumänien (17 procent), Grekland (14 procent), Polen och Portugal (12 procent vardera) och Spanien och Lettland (11 procent vardera).

För att få en tydligare bild av den sociala utestängningen i EU kan man komplettera procenttalen för fattigdom, som är ett relativt mått, med talen för materiell fattigdom, som mäter den sociala utestängningen i absoluta begrepp. Materiell fattigdom definieras som en ofrivillig avsaknad av minst tre av nio materiella faktorer. De nio faktorer som ingår i denna indikator är:

- möjlighet att klara en oväntad utgift,
- möjlighet att åka bort på en veckas årlig semester,
- förekomsten av försenade betalningar (betalning av bostadslån, billån eller andra försenade räkningar),
- möjlighet att äta en kött- eller fiskrätt eller motsvarande vegetarisk rätt varje dag,
- möjlighet att värma upp sin bostad på ett adekvat sätt,
- innehav av tvättmaskin,

¹ Levnadsförhållanden 2008 – Eurostat 18.1.10.

² I varje land beräknas fattigdomsgränsen vara 60 procent av medianinkomsten i det landet, vilket är lägre än medelinkomsten.

- innehav av färg-tv,
- innehav av telefon,
- innehav av egen bil.

Som framgår av **tabell II** låg den materiella nöden i EU för 2008 också på 17 procent, men den var betydligt högre i tio medlemsstater: 51 procent i Bulgarien, 50 procent i Rumänien, 37 procent i Ungern, 35 procent i Lettland, 32 procent i Polen, 28 procent i Slovakien, 27 procent i Litauen, 23 procent i Cypern och Portugal och 22 procent i Grekland.

Det är viktigt att förebyggande och bekämpning av fattigdom och social utestängning införlivas i andra politikområden, och det måste garanteras att alla har tillgång till offentlig service, bra och trygga arbeten och en inkomst som det går att leva drägligt på. Detta kräver att EU:s nuvarande politik förändras eller byter inriktning.

Vi får inte glömma att enligt en nyligen genomförd Eurobarometerundersökning om EU-medborgarnas inställning till fattigdom, ansåg det stora flertalet (73 procent) att fattigdomen är ett problem i deras respektive land, 89 procent krävde akuta insatser från sina regeringars sida för att bekämpa fattigdomen och 74 procent förväntade sig att också EU skulle spela en viktig roll i detta sammanhang.

2. Europeiska året för bekämpning av fattigdom

I Europeiska kommissionens socialpolitiska agenda för 2005-2010 utnämndes 2010 till ”Europeiskt år för bekämpning av fattigdom och social utestängning” med den uttryckliga målsättningen att bekräfta och understryka EU:s politiska åtagande, såsom det uttrycktes i början av Lissabonstrategin, och vidta åtgärder för att ”på ett avgörande sätt utrota fattigdomen”.

I Eurostats undersökning¹ för 2007 om risken att drabbas av fattigdom före och efter sociala bidrag, uppdelad efter ålder och kön, konstateras det att de sociala bidragen är viktiga för att förebygga fattigdom, även om kvinnor och barn fortfarande är de som drabbas mest på grund av arbetslöshet, otrygga och dåligt betalda arbeten, lönediskriminering och diskriminering med avseende på pensioner. (Se tabell nedan).

Före sociala bidrag – risk för fattigdom				
	Under 18 år	Över 65 år	Män	Kvinnor
EU-27	33 %	24 %	25 %	27 %

Efter sociala bidrag – risk för fattigdom				
	Under 18 år	Över 65 år	Män	Kvinnor
EU-27	20 %	20 %	16 %	18 %

De vägledande målen och principerna för det europeiska året för bekämpning av fattigdom är som tidigare nämnts: erkännande av rättigheter, gemensamt ansvar och deltagande,

¹ ”Combating poverty and social exclusion – a statistical portrait of the European Union 2010”.

sammanhållning, engagemang och konkreta insatser. Det är nödvändigt med konkreta åtgärder för att integrera dessa mål i den allmänna politiken på EU-nivå och i medlemsstaterna, inklusive åtgärder mot den ekonomiska och sociala krisen, för att ge målen praktiskt innehåll så att de konkret kan minska fattigdomen.

Det är också viktigt att understryka att EU har förbundit sig att uppfylla Förenta Nationernas millennieutvecklingsmål och resolutionen om Förenta Nationernas andra årtionde för att utrota fattigdomen (2008–2017). Detta finns tyvärr inte med i kommissionens dokument ”Strategi Europa 2020” där man begränsar sig till att ange att vägen ut ur fattigdom för 20 miljoner människor är ett av EU:s fem mål. Förslaget innebär inte bara ett steg tillbaka jämför med Lissabonstrategins inledande mål, utan är också ett hinder för att ens närma sig millenniemålen att minska andelen människor som lever under fattigdomsgränsen till hälften. Därför måste detta mål minst fördubblas och göras trovärdigt med hjälp av lämpliga verktyg.

Man måste främja den sociala integrationen, så att de grundläggande mänskliga rättigheterna respekteras, och det krävs tydliga åtaganden vid utformningen av EU:s och medlemsstaternas politik för att bekämpa fattigdom och social utestängning, så att alla får tillgång till grundläggande offentlig service och rätt till sjukvård, utbildning, yrkesutbildning, bostad, social trygghet, trygga anställningar, rättvisa löner, drägliga pensioner och adekvata inkomster.

Fattigdomens och den sociala utestängningens många aspekter kräver att det finns en social dimension för att den makroekonomiska politiken ska vara socialt hållbar som ett led i strategin för att ta sig ur krisen och den ekonomiska och sociala sammanhållningen. Detta kräver en ändring av prioriteringar och politiska inriktningar, bland annat av valutapolitiken, inklusive stabilitets- och tillväxtpakten, konkurrenspolitiken, politiken för den inre marknaden och budget- och skattepolitiken. Det måste fastställas ett övergripande mål som prioriterar ekonomisk och social sammanhållning och skyddet av de grundläggande mänskliga rättigheterna, vilket kräver en balans mellan den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken samt social- och miljöpolitiken, och en rättvis omfördelning av tillgångar och inkomster.

3. Minimiinkomstens roll för att bekämpa fattigdom och social utestängning

Vi har redan konstaterat att det bästa sättet att bekämpa fattigdom och social utestängning är förebyggande åtgärder. Detta kräver:

- högre kvalitet på arbete och löner, något som är grundläggande för att ta sig ut ur krisen,
- genuin rätt till inkomst, betraktat som en grundläggande social investering,
- rättvisa pensioner, bidrag och familjeförmåner och
- allmän tillgång till god offentlig service.

Samtidigt som trygga, bra och rättvist betalda arbeten prioriteras, vilket gör att alla som arbetar kan ta sig ur fattigdomen, är det viktigt att tänka på att det finns mer än 23 miljoner människor som är arbetslösa och utestängda från arbetsmarknaden. De behöver en skälig arbetslöshetsersättning som det går att leva på.

De sociala skyddsneten har en viktig uppgift när det gäller att garantera en social sammanhållning som ligger på en nivå som medger en ekonomisk och social utveckling, garantera social integrering, förbättra utbildningsnivån för dem som är utestängda från arbetsmarknaden och garantera grundläggande rättigheter och likabehandling.

Det finns befolkningsskikt och grupper som är mer sårbara, bland annat funktionshindrade, invandrare, flerbarnsfamiljer och enföräldershushåll, kroniskt sjuka och bostadslösa. De behöver stöd som ger dem en dräglig inkomst. Den breda erfarenheten av minimiinkomster i de flesta EU-länder, tillsammans med åtgärder för social integrering, visar att detta är en viktig kompletterande metod för att bekämpa fattigdom och social utestängning.

Därför har bestämmelser om minimiinkomst en nyckelroll i de sociala skyddsneten. Minimiinkomst kan definieras som om ett ekonomiskt garantibelopp för dem som inte själva kan skaffa sig inkomster. Rätten till en minimiinkomst är allmän (den gäller alla medborgare) och är inte avgiftsgrundad (inget krav på periodiskt inbetalda avgifter till en fond, som med försäkringar).

Denna åtgärd finns i flera europeiska länder och den består av en ekonomisk inkomstgaranti, i varierande former, som anses nödvändig för en medborgares försörjning, kombinerat med incitament för att bidragmottagaren ska bli självförsörjande och oberoende av detta bidrag. I rådets rekommendation 92/441/EEG fastställdes gemensamma kriterier för ”tillräckliga resurser och socialtjänstförmåner i de sociala trygghetssystemen” som banade vägen för minimiinkomster.

I den socialpolitiska agendan, publicerad i februari 2005, bekräftade kommissionen sitt åtagande att publicera ett meddelande i detta ämne, vilket skedde i februari 2006, men endast i form av ett samråd.

Därefter lade kommissionen den 3 oktober 2008 fram rekommendation KOM(2008)0639 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden och Europaparlamentet godkände sin resolution i samma ämne den 6 maj 2009.

Nu är tiden därför mogen att återvända till de gamla löftena från 1992, fast nu måste de kompletteras och effektiviseras. Det måste påpekas att den så kallade aktiva integrationen inte innebär en tillbakagång för dem som har små möjligheter att komma in på arbetsmarknaden för trygga och rättvist avlönade arbeten. Detta kräver att de fattiga och utestängda, arbetstagarna liksom de sociala och fackliga organisationer som företräder dem ska vara delaktiga i hela processen.

Tabell I – Fattigdomsgräns och utsatthet för fattigdom

	Fattigdomsgräns (i BNP per capita)	Risk för befolkningen att drabbas av fattigdom:			
		Totalt %	Ålder 0–17 år %	Ålder 65 år eller äldre %	Förvärvsarbetande %
EU-27	-	17	20	19	8
Belgien	10 100	15	17	21	5
Bulgarien	2 800	21	26	34	7
Tjeckien	5 800	9	13	7	4
Danmark	10 500	12	9	18	5
Tyskland	10 600	15	15	15	7
Estland	4 700	19	17	39	7
Irland	10 900	16	18	21	6
Grekland	7 200	20	23	22	14
Spanien	8 400	20	24	28	11
Frankrike	9 700	13	17	11	7
Italien	9 000	19	25	21	9
Cypern	11 300	16	14	49	6
Lettland	4 400	26	25	51	11
Litauen	4 200	20	23	29	9
Luxemburg	16 500	13	20	5	9
Ungern	4 000	12	20	4	5
Malta	7 800	15	20	22	5
Nederländerna	11 300	11	13	10	5
Österrike	11 200	12	15	15	6
Polen	3 900	17	22	12	12
Portugal	5 800	18	23	22	12
Rumänien	1 900	23	33	26	17
Slovenien	8 400	12	12	21	5
Slovakien	4 000	11	17	10	6
Finland	9 600	14	12	23	5
Sverige	10 400	12	13	16	7
Förenade kungariket	11 600	19	23	30	9

Tabell II – Materiell nöd, 2008

	Procentsats materiell nöd	Procent av befolkningen som inte har råd att:			
		Åka bort på semester	Värma upp bostaden ordentligt	Äta lagad mat varje dag	Ha egen bil
EU-27	17 %	37 %	10 %	9 %	9 %
Belgien	12	26	6	5	6
Bulgarien	51	59	34	30	28
Tjeckien	16	39	6	12	11
Danmark	:	10	:	2	8
Tyskland	13	25	6	11	5
Estland	12	44	1	5	17
Irland	14	30	4	3	9
Grekland	22	50	15	7	9
Spanien	9	34	5	2	5
Frankrike	13	32	5	8	4
Italien	16	40	11	8	3
Cypern	23	46	29	5	1
Lettland	35	55	17	23	24
Litauen	27	60	22	19	13
Luxemburg	4	12	1	2	2
Ungern	37	67	10	26	20
Malta	13	65	9	10	2
Neder- länderna	5	14	2	2	5
Österrike	14	28	4	13	7
Polen	32	63	20	21	17
Portugal	23	64	35	4	9
Rumänien	50	76	25	19	49
Slovenien	17	30	6	12	3
Slovakien	28	57	6	29	20
Finland	9	18	2	3	8
Sverige	5	11	1	2	3
Förenade kungariket	11	24	6	4	5

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	24.6.2010
Slutomröstning: resultat	+: 23 -: 5 0: 14
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Milan Cabrnock, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Silvia Costa, Julie Girling, Joe Higgins, Dieter-Lebrecht Koch, Jan Kozłowski, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor